

Проблема деградації земель в Україні є актуальною та гострою

17 червня міжнародна спільнота відзначає Всесвітній день боротьби з опустелюванням та посухою. Опустелювання – це деградація засушливих ґрунтів, через яку гинуть родючі землі, пасовища та ліси. Причиною жахливої деградації земель є надмірна неправильна експлуатація ґрунтів, нераціональна вирубка лісів тощо. Від неї тією чи іншою мірою страждає 70% засушливих територій в усьому світі.

Деградація земель та опустелювання вже давно набули глобального виміру та є одними з найбільших викликів для сталого розвитку людства, спричиняючи серйозні проблеми як екологічного, так і соціально-економічного характеру, включаючи голод та вимушену міграцію населення.

- Щорічно людство втрачає 12 мільйонів гектарів земель та 75 мільярдів тонн родючих ґрунтів.

- На землях, які втрачаються щорічно, можна було б отримувати 20 млн. тонн зерна.

- Щохвилини в світі від голоду вмирає 16 осіб, з яких 12 дітей.

- Близько 40% населення земної кулі страждає від нестачі води.

- До 2030 року потреби у продовольстві, енергії та воді збільшаться щонайменше на 50,45 та 30 відсотків.

До деградаційних процесів характерних для нашої країни можна віднести ерозію, забруднення, підтоплення територій, зсуви ґрунту. Суховії, посухи та пилові бурі є характерними для степової зони України. Вони є найбільш небезпечними для сільського господарства країни і нерідко негативно впливають на здоров'я людей. Кіровоградська область повністю знаходиться в межах степової зони, тому боротьба з опустелюванням для нашого регіону має велике значення.

До найбільш ефективних заходів щодо боротьби з опустелюванням слід віднести:

- збільшення лісистості;

- розробка проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни;

- встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг;

- заходи по збереженню та відтворенню родючості ґрунтів.

Відповідно до Головного закону України – Конституції, земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Це обумовлено винятковим значенням землі, яка є головною матеріальною основою довкілля, необхідним засобом формування, розвитку і поширення рослинності, існуючих водних об'єктів, є основою територіальної цілісності держави та основою сільського, лісового виробництва.

Тому боротьба з опустелюванням повинна бути невід'ємною частиною комплексного розвитку земельних ресурсів в інтересах їх стійкого розвитку для запобігання та скорочення деградації земель та відновлення потерпілих від опустелювання земель. В її рамках слід проводити комплексну інформаційну роботу, що сприятиме зменшенню цих негативних процесів та припиненню їх наслідків.

Для консолідації світових зусиль у подаванні цих проблем 17 червня 1994 року в м. Париж було прийнято Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та деградації земель під впливом природних чи антропогенних чинників.

Саме тому сторонами Конвенції на сьогодні є 193 країни світу, у тому числі і ті, на території яких природні пустелі взагалі відсутні.